

00819752

Prijevod
Original: engleski

06139650

MEĐUNARODNI SUD ZA KRIVIČNO GONJENJE OSOBA
ODGOVORNIH ZA TEŠKA KRŠENJA MEĐUNARODNOG PRAVA
NA TERITORIJI BIVŠE JUGOSLAVIJE OD 1991.

IZJAVA SVJEDOKA

PODACI O SVJEDOKU:

Prezime : Husić,

Ime : Ramiz

Ime oca : Sejdin

Nadimak/pseudonim:

Pol : muški

Datum rođenja: 19.9.1976.

Mjesto rođenja : Brezovica

Nacionalno porijeklo: bošnjačko

Vjeroispovijest: Islam

Jezik/jezici koje govori: bosanski

Jezik/jezici koje piše (ako se razlikuje od navedenih):

Jezici korišteni u toku razgovora: bosanski i engleski

Trenutno zanimanje: nezaposlen

Prethodno: automehaničar

Datum(i) razgovora: 9. juna 1999.

Razgovor(e) vodili: Jan Kruszewski

Prevodilac: Alma Imamović

Imena svih osoba prisutnih tokom razgovora:

Alberto Perduca

Potpis/inicijali: /potpisano/

00819753

06139651

IZJAVA SVJEDOKA

Živio sam u selu Brezovica sa obitelji sve do 1993. godine, kada smo otišli za Srebrenicu, jer su nas Srbi protjerali iz sela.

Poslijepodne 11. jula 1995, bio je to četvrtak, napustio sam Srebrenicu sa ocem Sejdinom i bratom Enverom. Moj drugi brat, Šaban, rođen 1982. ili 1983, poginuo je u nesreći u Srebrenici 1993.

Morali smo otići jer je neprijatelj napao selo. Niko od nas nije bio naoružan. Moja majka i sestra otišle su u Potočare da potraže sklonište u UN-ovom logoru. Kod Buljima smo se pridružili drugim ljudima, formirajući kolonu u kojoj su bili većinom muškarci i nekoliko žena. Kolona se uputila prema slobodnoj teritoriji. Kada smo 12. jula ujutro napustili Buljim, ja sam bio na kraju kolone. Tada sam izgubio oca i brata. Među nama je bilo naoružanih vojnika, ali ne znam tačno koliko ih je bilo.

Ne sjećam se imena mjesta kroz koja smo prolazili, ne poznajem taj kraj. Upali smo tri ili četiri puta u zasjedu prije nego što smo se konačno predali. Prvi put smo upali u zasjedu 12. jula, oko podne, pokušavajući preći jedno polje i zaći u šumu. Neko je sa desne strane otvorio paljbu na nas iz puškomitraljeza, tako da sam sa još 50 – 60 ljudi morao ostati dva sata na polju tražeći zaklon. Nisam znao imena ljudi koji su tada bili sa mnom. Neprijatelji su držali pozicije na brdu tako da nisam mogao vidjeti nikog od njih, a nisam vidio ni da iko uzvraća paljbu. Vidio sam da su u toj zasjedi četiri čovjeka ubijena granatom. Znam da je među njima bio jedan novinar, Nino Čatić, koji je prije pada Srebrenice radio na Radio Srebrenici.

Otprilike nakon 15 minuta hoda, pali smo u drugu zasjedu. Dok smo ulazili u potok, otvorena je vatra sa svih strana. Ja sam pobjegao tražeći zaklon. Iako sam bio smušen, uspio sam pobjeći i preći preko brda sa jednom manjom grupom ljudi. Dok sam bježao, vidio sam oko desetoro mrtvih i oko dvadesetoro ranjenih koji su molili za pomoć. Među ubijenima i ranjenima bilo je i vojnika naoružanih puškama i civila, ali ne znam koliko je kojih bilo.

Prešli smo preko jednog drugog brda i pridružili se jednoj drugoj grupi iz kolone. Tamo sam pronašao oca. U tom momentu nisam znao gdje mi je brat Enver. Tu smo ostali 15 minuta i kada je ponovo otvorena vatra na nas, grupa od nekih 200 do 300 ljudi podijelila se je na dvije grupe. Nisam vidio da iko iz kolone uzvraća paljbu. Moj otac je ostao da potraži brata, a ja sam krenuo sa grupom od oko 30 ljudi. Neki od njih su poznavali put do Kamenice i Kravice.

Dok smo prilazili Kamenici, sreli smo neke ljude koji su nam rekli da ne možemo dalje. Rekli su da su provjerili situaciju na terenu i vidjeli da je neprijatelj pripremio još jednu zasjedu. Spustio sam se do potoka, popio malo vode i onesvijestio se. Kada sam došao k sebi, dva ili tri čovjeka su mi pomogla. Osjećao sam se zbunjeno.

Dana 13. jula, u oko 3:30 ujutro, bio sam sa grupom od oko 50 ljudi na polju sa visokom travom. Još uvijek sam bio malo smušen, izgledalo mi je kao da sanjam. Međutim, brzo sam shvatio da je to bila stvarnost. Ustao sam i vidio tri čovjeka kako nam se približavaju. Savjetovali su nam da se predamo Srbima. Ne znam da li su bili

00819754

06139652

Srbi ili Muslimani. Dvojica su nosila nove maskirne uniforme, a treći je nosio civilnu odjeću i pribor za prvu pomoć.

Jedan mladić iz moje grupe, na znam kako se zvao, rekao mi je da legnem na zemlju. Imao je automatsku pušku i htio je pucati u tu trojicu za koje je rekao da su četnici. Otvorio je vatru, ubio ona dva čovjeka u uniformi, a ranio u koljeno onog sa priborom za prvu pomoć. Ovaj je ostao ležati u travi pored potoka, tražeći pomoć i govoreći da je Musliman, ali mu niko nije vjerovao. Ostavili smo ga tamo.

Nakon tog incidenta, u oko 4:00 ujutro, sa razdaljine od oko 500 metara, Srbi su nas preko megafona pozvali na predaju. Ostali smo malo duže, a onda mi je onaj mladić koji je otvorio vatru na navodne Srbe dao pušku i rekao meni i još jednom mladiću da se popnemo na brdo i provjerimo da li su Srbi tamo. Neko nam je iznenada naredio da stanemo, pitajući nas kamo ćemo. Odgovorili smo im da smo iz Srebrenice, a oni su nam rekli da su pripadnici brdskog bataljona bosanske armije. Kada smo im se približili, prepoznao sam jednog čovjeka iz ovog bataljona. On mi je, u stvari, bio dalji rođak, Melvid, ne znam mu prezime. Bio je kurir ovog bataljona. Ispričao sam mu incident sa pucnjavom. Melvid mi je potvrdio da su ta tri čovjeka bili pripadnici njegove jedinice i rekao nam je da se vratimo i obavijestimo ostale o tome.

Vratio sam se do mladića koji je imao automatsku pušku, rekao mu da su naši vojnici u tom predjelu i vratio mu pušku. Rekao nam je da im se ne možemo pridružiti budući da nemamo nikakvo oružje.

Tada sam se vratio našoj grupi. Već je bio dan i u potoku sam vidio oko 30 leševa. Bilo je jako vruće. Mogao sam osjetiti smrad leševa. Među leševima sam prepoznao jednog ciganina iz Srebrenice, zvao se Zoran, bilo mu je oko 35 godina.

Spustio sam se niz potok i susreo grupu koja se pripremala da ode u Žepu. Pitao sam ih da li im se mogu pridružiti, ali oni su okljevali. Dok smo diskutirali o tome da li im se ja mogu pridružiti, ugledao sam mog brata Envera kako silazi niz brdo, noseći plastičnu bocu. Stvarno sam se iznenadio što ga vidim. Pitao sam za oca. Rekao mi je da nam je otac ranjen i da je on krenuo po vodu za oca. Uzeli smo vodu i vratili se ocu. Dok smo se penjali uz brdo, našli smo ga pod jednim drvetom. Otac nam je rekao da je dobro, ali nije izgledao dobro. Bio je ranjen u trbuh, jer je bio u blizini mjesta gdje je došlo do eksplozije. Naokolo je bilo mnogo ljudi, neki su bili teško ranjeni. Ostao sam sa ocem.

U oko 10:00 ujutro, Srbi su nas ponovo pozvali na predaju. Govorili su da smo opkoljeni i da ne možemo proći. Otišli smo malo dalje i vidjeli vozila UNPROFOR-a i vojnike u uniformama UN-a na asfaltnoj cesti. Shvatio sam da smo u Kravici. Srbi su nam rekli da nas UNPROFOR čeka da nas odveze u Tuzlu i razmijeni za srpske vojnike. Neki od nas nisu mogli dočekati da se predaju UNPROFOR-u, a neki su mislili da se radi o klopci. U grupi je počela diskusija.

Otprilike sat vremena kasnije, Srbi su nam postavili ultimatum govoreći da se predamo prije 15:00 sati, te da će u protivnom otvoriti paljbu na nas. U tom momentu, otac i brat su bili sa mnom. Moj brat je predložio da se predamo, nije više mogao izdržati, ali otac nas je posavjetovao da se ne predajemo. Rekao nam je da ga ostavimo tamo i da nastavimo sami u pravcu slobodnog teritorija. Ostali smo oko 15

00819755

06139653

minuta, otac je tražio vode. Posudio sam od jednog čovjeka bocu i krenuo prema potoku koji je bio udaljen 200 metara. Pridružila su mi se još dva mladića. Dok smo prilazili potoku, pojavila su se dva Srbina u pancirnim jaknama i približili se jednom od njih. Dvoje nas se uspjelo sakriti iza stabla, ali trećeg su zarobili. Dok smo bježali od tamo, čuo sam ga kako plače. Takođe sam vidio i jednog čovjeka na stablu koji je pokušavao počiniti samoubistvo. Odnio sam ocu vodu i vratio se do tog stabla u društvu dva naoružana vojnika. Čovjek je zabadao nož sebi u grlo vičući da smo mi četnici. Konačno je sišao, oduzeli smo mu nož, smirili ga i doveli natrag u grupu. Umro je otprilike pola sata kasnije. Čuo sam da se zvao Mirsad.

Kasnije nam je prišao jedan čovjek iz Srebrenice, Ramiz, koga su zvali "mesar" jer je imao mesarnicu, i rekao ljudima da polože oružje. Mora da je bio lud jer je malo kasnije bacio ručnu granatu među ljude i ubio bar tri-četiri čovjeka. Mene je šrapnel te granate ranio u nadlakticu (pokazuje ranu, bilješka J.K.).

U oko 14:00, krenuli smo u koloni prema Kravici. Prije nego što smo krenuli, susreo sam tri čovjeka iz mog sela, Safeta Husića, Mehmeda Husića i Habiba, prezime nepoznato. Pomogli su nam nositi našeg oca. Uskoro smo shvatili da se moj brat Enver odvojio od nas. Neki ljudi, bilo ih je oko desetak, koji se nisu htjeli predati, izvršili su samoubistvo. Vidio sam ih kako liježu, stavljaju granatu pod trbuh i sami se dižu u zrak.

Nastavili smo hodati prema Kravici i usput smo vidjeli i mrtve i ranjene ljude. Primijetio sam da je još dvoje ljudi iz naše kolone izvršilo samoubistvo nakon što su vidjeli ta mrtva tijela. Nakon jednog kilometra hoda, opet sam susreo brata Envera. Išao je po vodu za oca. Prešli smo preko minskog polja i opet sam izgubio Envera. Nisam ga ponovo vidio sve dok nismo došli do livade gdje su se svi okupili.

U mojoj grupi bilo je oko 1000 ljudi. Dok smo se približavali asfaltnoj cesti u oko 16:30, jedan srpski vojnik nas je pitao da mu damo novaca. Odgovorili smo da nemamo novaca. Dok smo se približavali glavnoj cesti, uz put sam vidio mnogo prtljaga, ruksaka i ličnih predmeta. Onda nam je ovaj rekao da idemo prema jednoj djelimično razorenoj kući koja je bila na desnoj strani, nedaleko od asfaltne ceste. Ispred kuće, vidio sam dvije naoružane Srpkinja u uniformama. Imale su pištolje tipa "šorpion". Safeta Husića su izdvojili iz kolone i rekli mu da uđe u kuću, a nama su rekli da pređemo asfaltnu cestu i pridružimo se velikoj grupi ljudi na livadi. Nikada više nisam vidio Safeta niti čuo za njega. Također znam sljedeća imena ljudi koji su se sa mnom predali: Mehmedalija Husić, rođen 1965, porijeklom iz Brezovice, Mensur Alić, rođen 1977, porijeklom iz Jagonje, opština Bratunac, Kiram Mehić, star oko 27 godina i Hamed Kabilović, star oko 30 godina, oboje iz Poloznika, opština Bratunac, Sead Krdžić, star oko 35 godina, iz Osmače, opština Srebrenica. Nikada više nisam vidio te osobe niti čuo za njih. Među nama su takođe bile i dvije žene.

Na livadi nam se obratio jedan srpski vojnik u maskirnim hlačama i košulji, sa crvenim povezom oko glave, i saopštio nam pravila ponašanja zatočenika. Rekao nam je da predamo sve oštre predmete koje imamo i da se moramo obratiti stražarima ukoliko hoćemo ići na zahod. Dodao je da će nas zatočiti u jedno poljoprivredno skladište u Kravici i potom razmijeniti. Taj vojnik je imao oko 28 godina, bio je visok oko 1,80 m, čvrsto građen, nosio je kratku smeđu bradu i kosa mu je bila smeđa.

00819756

06139654

Rekao je da je iz Tuzle i šalio se govoreći da će nam dati ključeve njegovog stana u Tuzli tako da možemo tamo boraviti.

Tamo je bilo između 15 i 20 naoružanih srpskih vojnika.

Takođe je dodao da će u 20:00 sati doći komandant Vojske Republike Srpske, Ratko Mladić i jedan komandant Drinskog korpusa, da nam kažu šta će se sa nama na kraju dogoditi. Nije spomenuo ime komandanta Drinskog korpusa.

Dok smo bili na livadi, vidio sam da pored nas prolaze autobusi sa muslimanskim ženama. Odmah do nas bio je parkiran tenk SMB boje sa protiv-avionskim mitraljezom, a na asfaltnoj cesti bilo je nekoliko manjih vojnih vozila, dva oklopna transportera UN-a i dva džipa. Iz tenka su ispaljivali granate u pravcu brda sa kojeg smo sišli.

Bilo je tamo i vojnika sa kacigama UN-a, no shvatio sam da su to bili Srbi koji su se poslužili vozilima UN-a i kacigama kako bi nas obmanuli i naveli na predaju.

Nakon što smo proveli neko vrijeme na livadi, jedan srpski vojnik iz tenka rekao je mome bratu i Dulanu Tabakoviću da odu po vodu za ranjenike. Dulan je bio ranjen u glavu. Glava mu je bila u zavoju, ali je mogao hodati. Donio je vodu vojnicima koji su upravljali tenkom. Jedan vojnik koji se zvao Krle, čuo sam da ga neko zove tim nadimkom, je iskočio iz tenka, zgrabio Dulana i odveo ga do polja sa kukuruzom. Krle je prolio vodu. Otprilike 20 minuta kasnije, vidio sam da se Krle vraća prema tenku, međutim Dulan se nikada nije vratio na livadu. Krle je imao oko 23 godine, bio je visok oko 1,75 m, vitke građe, imao je smeđu kosu, nije imao ni bradu ni brkove i nosio je maskirnu majicu.

Moj otac je ležao pored tenka. Srpski vojnici su odvojili ranjenike od ostalih. Nikada više nisam vidio svog oca niti čuo za njega.

Srpski vojnik sa crvenim povezom naredio je da osobe rođene 1979. i 1980. ustanu. Ustalo je oko deset njih, ali ja nisam. Mehmed Husić i Meho, prezime nepoznato, rekli su mi da i ja ustanem. Odgovorio sam da sam ja stariji, ali oni su mi rekli da izgledam mlađi. Rekao sam im da ne mogu ostaviti oca, međutim zgrabili su me i natjerali me da ustanem. Nikada više nisam vidio Mehmeda i Mehu niti čuo za njih. Bio sam među zadnjima koji su ustali. Mladići su počeli trčati prema cesti. Vojnik sa crvenim povezom mi je rekao da požurim. Jedan od vojnika koji su sjedili na tenku opsovao je vojnika sa crvenim povezom jer me je pustio da odem. U jarku pored ceste vidio sam dva mrtva tijela u civilnoj odjeći. Rekli su nam da su ta dvojica pokušala pobjeći i da su ih Srbi morali ubiti.

Na asfaltnoj cesti, popeo sam se u jedan plavi civilni kamion sa žutom ceradom. Unutra je bilo oko dvadesetak žena koje su dolazile iz Potočara. Neke žene su rekly da smo u Sandićima, kod Kravice. Jedan srpski vojnik zaustavio je kamion na cesti. Nas jedanaest mladića se ukrcalo u kamion. Kamion se zaustavio u Vlasenici na oko 10 minuta i tamošnje stanovništvo gađalo nas je kamenjem, ali i cigaretama.

Kad smo došli do Tišće, sišli smo sa kamiona i onda su razdvojili muškarce od žena. S nama su bila dva visoka mladića. Na znam kako su se zvali. Jedan vojnik se približio jednom od njih i pitao ga šta je radio u Srebrenici. Ovaj je odgovorio da je radio u UNPROFOR-u. Rekli su mu da ode u podrum jedne kuće koja je bila u blizini. Nisam više nikada vidio tog čovjeka.

00819757

06139655

Rečeno nam je da krenemo pješke prema Kladnju i da pomognemo starijim ženama. Kada smo došli do posljednjeg kontrolnog punkta pored tunela, u oko 22:30, jedan vojnik, zvao se Željko, pozvao me je da mi da cigaretu. Pitao me je ko me je pustio i kako sam došao tamo.

Jedan drugi vojnik s druge strane ceste pozvao me je i počeo psovati mene i onog koji me je pustio. Rekao je da će me ubiti i baciti u jarak. Plakao sam i molio ih obojicu da me puste. Rekao mi je da odem u jednu kućicu ispred koje je gorilo svjetlo i koja je bila u blizini. Na njegovoj maskirnoj uniformi pisalo je "Vojna policija" iznad oznake sa dvoglavim orlom i sa četiri slova "S" napisana ćirilicom, a ispod nje pisalo je "Drinski vukovi". Čuo sam ga kako sa svojim komandrom razgovara o tome šta da sa mnom urade.

Komandir je konačno došao do mene i predstavio se kao Željko Živkić iz Živkića, opština Vlasenica. Imao je oko 35 godina, bio je visok oko 1,75 m, nije imao ni bradu ni brkove, naprijed malo proćelav, i nosio je istu maskirnu uniformu kao i drugi vojnici. Željko mi je rekao da mi je brat tu, dakle moj brat, da mi on ne bi mogao pomoći, ali da mi zato on sad pomaže kao vlastitom bratu. Rukovao se sa mnom i pustio me da odem na područje koje je bilo pod kontrolom Muslimana.

Nacrtao sam mjesto na kojem smo se predali i na kojem su nas držali. Taj crtež, koji sam potpisao i označio datumom, prilažem mojoj izjavi kao Prilog 1.

Pokazali ste mi 30 fotografija u boji (IIF broj 109921, skinutih sa video snimka ERN V000-0550, JK). Fotografije na kojima sam prepoznao lica ili situacije, označio sam ovim brojevima:

Fotografija broj 1 – pisani tekst filma 00:24:36:00

Na ovom snimku u pozadini, u lijevom uglu, vidi se prtljag koji smo morali ostaviti blizu kuće i glavne ceste na kojoj smo se predali. Čovjek u svjetloplavoj košulji je Ramo, poznavao sam ga iz Srebrenice, čuo sam da nije ostao živ. Takođe prepoznajem i dva vojnika sa fotografije, obojica su nas pitali da im damo novaca, a ovaj desno nam je rekao da se ne trebamo bojati.

Fotografija broj 2 – pisani tekst filma 00:25:08:11

Ovaj čovjek desno zove se Juso, bio je iz grada Srebrenice, nekoliko puta sam ga tamo vidio. Juso i drugi čovjek sa slike nosili su jednog ranjenog čovjeka, mislim da sam bio ispred njih u momentu kada smo se predali.

Fotografija broj 3 – pisani tekst filma 00:25:11:11

Prepoznajem čovjeka sa fotografije, mislim da se zove Bekir. Bio je u istoj koloni kao i ja dok smo išli nizbrdo prema Kravici ili Sandićima.

Fotografija broj 4 – pisani tekst filma 00:25:16:12

Mislim da se ovaj dječak zove Almir, rođen je 1978. ili 1979, porijeklom je iz Pustomulića. Brat mu se zove Nihad i danas živi u Gradačacu. Jedan srpski vojnik mu je

00819758

06139656

naredio da skine sa sebe maskirnu majicu. Almiru ju tu majicu dao UNPROFOR. Nisam siguran da li je Almir morao ući u kuću ili je otišao na livadu. Nikada više nisam čuo za njega.

Fotografija broj 5 – pisani tekst filma 00:12:36:04

Ova fotografija prikazuje Ramu na livadi, istu osobu kao i na fotografiji broj 1. Srpski su ga vojnici natjerali da pozove sina Nermina da se preda iz šume. U samom vrhu fotografije, vidi se kukuruzno polje gdje je Krle odveo Dulana Tabakovića. Ne prepoznajem nijednu od osoba u donjem desnom uglu fotografije.

Fotografija broj 6 – pisani tekst filma 00:24:05:02

Dva čovjeka sa fotografije su braća Tabakovići, Senahid i Safet. Safeta su zvali Sajo. Dok su bježali kroz šumu, obojicu je ranio šrapnel.

Fotografija broj 7 – pisani tekst filma 00:24:16:20

Poznato mi je lice čovjeka sa fotografije, vidio sam ga neposredno prije predaje. Skoro sam siguran da je ova fotografija snimljena ispred kuće, gdje smo se predali.
/kao u originalu/

Fotografija broj 8 – pisani tekst filma 00:25:13:13

Na fotografiji se vide Almir i moj brat Enver dok su se približavali srpskim vojnicima koji su nas čekali.

Fotografija broj 8 – pisani tekst filma 00:25:19:20

Ovo je moj brat Enver.

Fotografija broj 9 – pisani tekst filma 00:25:14:17

Tu se opet vidi Almir, ista osoba kao na fotografijama broj 4 i 8.

/potpisano/

00819759

06139657

POTVRDA SVJEDOKA

Izjava mi je glasno pročitana na bosanskom jeziku i sadrži sve što sam rekao, po svom znanju i sjećanju. Izjavu sam dao dobrovoljno i svjestan sam da se može upotrijebiti u sudskom postupku pred Međunarodnim sudom za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991, kao i da mogu biti pozvan da javno svjedočim pred Sudom.

Potpis: /potpisano/
Datum: 9.6.1999.

POTVRDA PREVODIOCA

Ja, Alma Imamović, prevodilac, potvrđujem sljedeće:

- 1) Odgovarajuće sam kvalifikovana i ovlaštena od strane Sekretarijata Međunarodnog suda za krivično gonjenje osoba odgovornih za teška kršenja međunarodnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. da prevodim sa bosanskog jezika na engleski jezik, kao i sa engleskog na bosanski jezik.
- 2) Ramiz Husić mi je dao do znanja da govori i razumije bosanski jezik.
- 3) Gore navedenu izjavu sam usmeno prevela sa engleskog na bosanski jezik u prisustvu Ramiza Husića koji je, po svemu sudeći, čuo i razumio prijevod ove izjave.
- 4) Ramiz Husić je potvrdio da su, po njegovom znanju i sjećanju, činjenice i ostalo navedeno u ovoj izjavi istinite, onako kako sam ih prevela, što je potvrdio svojeručnim potpisom na predviđenom mjestu.

Datum: 9.6.1999.
Potpis: /potpisano/